

Og den daværende Landbrugsminister var ikke særlig ivrig i sine Bestræbelser i Landbrugsministeriet for at højne Daglønnen for Landarbejderne. Han havde netop ved adskillige Lejligheder stillet sig saaledes, at han vilde dæmme op for, at Daglønnen skulde højnes ude paa Landet. Jeg skal blot henvise til den Stilling, han indtog overfor Statsskivarbejderne, der forlangte at faa deres Løn forhøjet. Han motiverede netop sin Stilling paa den Maade, at efter hans Mening skulde deres Dagløn staa i Forhold til den, der blev betalt hos private. Han mente altsaa, man skulde vogte sig for fra Statens Side at forhøje Daglønnen, da det let kunde indvirke paa Daglønnen hos private Arbejdsgivere. Jeg kan derfor ikke se rettere, end at jeg har været berettiget til at udtale mig som anført angaaende den tidligere Landbrugsministers Stilling overfor denne Sag og det foreliggende Forslag, hvad der for øvrigt alt er berørt af tidligere Talere. Jeg skal derfor ikke komme dybere ind paa det Spørgsmaal nu.

Det er antydet af flere ærede Medlemmer, at selv efter denne Revision ville Indehavere af Statshusmandslodder blive nødsagede til at søge Ekstrafortjeneste ved at arbejde for andre. Men netop Spørgsmaalet om, hvorvidt Statshusmændene skulde søge Ekstrafortjeneste ved at arbejde for andre, er saa vigtigt, at man ikke helt let kommer udenom det. Jeg mener nemlig, at Forholdet er saaledes for Landbruget i Øjeblikket, at det er meget vanskeligt for disse Folk at udføre Arbejde for andre og samtidig passe deres egen Bedrift. Det er nemlig saaledes, at naar Kornet skal saas paa deres Jordlod, eller det skal høstes, naar Rodfrugter skulde renses eller tages op o. s. v., falder det i Regelen altid sammen med, at lignende Arbejder skulde udføres paa de store Gaarde, hvor Husmændene altsaa skulde tjene deres Løn, og naar dette Sæsonarbejde er omme, er der som Regel ikke megen Ekstrafortjeneste at faa ved Landbrug. Med andre Ord: For saa vidt de skulde søge en stor Del Ekstrafortjeneste ved at arbejde i det store Landbrug, maa de enten forsømme en Del af Arbejdet paa deres egen Bedrift eller ogsaa, som udtalt af den ærede sidste Taler, bruge deres Fritid efter Fyraften, deres Søndag o. s. v. til at udføre det Arbejde, som er nødvendigt paa deres egen Jordlod. Men det mener jeg absolut er forkert. Det er tilstrækkeligt, at disse mindre Ejendomsbesiddere blive udnyttede

af Kapitalen i den ordinære Arbejdstid. Der er ingen Mening i, at de ogsaa i deres Fritid skulde udbyttes. Derfor er det mit Standpunkt, at den Jordlod, de skulde have overladt til Drift, bør være saa stor, at de kunne faa den fornødne Fortjeneste ved Driften af den.

Det ærede Medlem fra Grenaa (Peder- sen-Nyskov) mente ligeledes, at min Udtalelse om, at det fortrinsvis var den daarlige Jord, som disse Statshusmænd fik overladt til Drift, ikke passede. Det ærede Medlem udtalte blandt andet: „Jeg er enig med det ærede Medlem i, at det er af Vigtighed at paase, at det ikke er den daarlige Jord, disse Folk faa, men jeg tror heller ikke, det ærede Medlem vil kunne paavise, at det er Tilfældet“. En hel Række Talere have behandlet det samme Spørgsmaal, lige fra mit Partis Ordfører og til Højres Ordfører, det ærede Medlem fra Fredensborg (Johan Knudsen). Alle have de været enige om at udtale, at det i overvejende Grad er den daarlige Jord, som overlades Statshusmændene til Brug. Der er kun eet Medlem, som har bragt det ærede Medlem fra Grenaa en hjælpende Haand i denne Sag, og det er det ærede Medlem fra Hornslet (N. P. Jensen), som mente ved Hjælp af en Række Tal at kunne dokumentere, at Forholdet var et andet, at det ikke særlig var den daarlige Jord, som Statshusmændene fik overladt til Drift. Jeg har ikke haft Lejlighed til i Fortrykket at se det ærede Medlems mange Tal efter, men jeg har haft Lejlighed til at se i den samme Bog, hvoraf det ærede Medlem øste sin Visdom, nemlig „Statistiske Meddelelser“, og jeg finder der Bemærkninger, der fuldt og helt bekræfte Rigtigheden af, hvad jeg har antydet, at det særlig var den daarlige Jord, Statshusmændene fik overladt til Brug, naar de købte Jord.

Som det saa ofte tidligere har været sagt — ikke mindst af den tidligere Justitsminister, der ikke syntes at lægge særlig Vægt paa Statistik — kan Statistik sikkert baade bruges og misbruges, og sikkert er det, at man i mange Tilfælde kan bruge Statistik til, om ikke just at vildlede Begreberne, saa i hvert Tilfælde til at faa en Mening frem, som i det praktiske Liv ikke holder Stik. Det siges bl. a. i denne Aarborg for det første om Husmandsbrug i al Almindelighed: „Gennem den jordbesiddende Husmandsstands Udvikling i det 19. Aarhundrede er Landets relativt daarlige Jorder efterhaanden skilte fra Gaardene, Bøndergaardene — i mindre